

Tel: ++385 51 431 875, ++385 51 554 976, ++385 51 554 973
Marohničeva 12, 51000 Rijeka, OIB:08991974752, IBAN: HR3324020061837300005
web: <https://more.rivrtici.hr>, e-mail: more@rivrtici.hr

DJEČJI VRTIĆ MORE

KLASA: 601-02/21-08/03
URBROJ: 2170-1-25-02-22-1

Kurikulum Dječjeg vrtića More raspravljen je i prihvaćen na sjednici Odgojiteljskog vijeća 28. rujna 2022. godine, te je donesen na 69. sjednici Upravnog vijeća Dječjeg vrtića More održanoj 29. rujna 2022. godine.

Predsjednica Upravnog vijeća

Astrid Massari
Astrid Massari

Ravnateljica

Jasna Crnić
Jasna Crnić

KURIKULUM DJEČJEG VRTIĆA MORE

Rijeka, rujna 2022.

Uvod

Dječji vrtić Mre sastoji se od pet podcentara predškolskog odgoja i obrazovanja: Bulevard, Delfin, Đurđice, Kvarner i Vidrice. Upisano je 514 djece u 32 odgojne skupine, 12 skupina za djecu jasličke dobi i 20 skupina za djecu vrtićke dobi. Većina odgojnih skupina su dobno heterogene s tendencijom postupnog prelaska na dobno homogene starije grupe sukladno zakonskoj preporuci. Osim redovitog programa nude se i posebni program za djecu s teškoćama, posebni program ranog učenja engleskog jezika, integrirani glazbeni program, posebni program igrom do sporta te program održivog razvoja. Kraći programi su: program za poticanje darovitosti, sportski program, program Igrom do škole, desetodnevni program Istraživači šumske čarolije i Šumski kamp.

Bogatstvo različitih programa dodatno doprinosi kvaliteti odgojno obrazovnog rada i omogućuje djeci i roditeljima mogućnost izbora ovisno o potrebama i interesima djece.

Vizija i misija vrtića

Vizija vrtića usmjerena je na otvorenost novim spoznajama i razvoju svih sudionika odgojno obrazovnog procesa.

Misija je osigurati uvjete za neprestani rast i razvoj djece i odraslih polazeći od trenutne pozicije, interesa i potreba svakog pojedinca. Individualizirani pristup osigurava uvjete da svatko napreduje svojim tempom vođen vlastitim interesima izabirući različite oblike učenja. Uvažavanje mišljenja i ideja svih sudionika odgojno obrazovnog procesa jedna je od bitnih odrednica ovog kurikuluma. Participacija djece pri planiranju, realizaciji i vrednovanju odgojno obrazovnog rada osigurava djeci mogućnost utjecaja na okolnosti u kojima se njihov razvoj odvija. To je osnova zadovoljstva djece i prva stepenica u učenju života u demokratskom sustavu.

Otvorenost kao bitna odrednica vrtića Mre odnosi se na težnju da se nove znanstvene spoznaje upoznaju i vješto implementiraju u neposredni rad i razvoj ustanove. U tom smislu iskorištavaju se sve mogućnosti za učenje i povezivanje s vanjskim institucijama koje mogu pridonijeti kvaliteti odgojno obrazovnog rada. Osigurane su prilike za učenje preko ERASMUS+ projekta u nekoliko europskih država s ciljem stjecanja novih spoznaja i razvoja kompetencija odgojno obrazovnih djelatnika. Teme edukacije preko projekta su povezane s trenutnim interesima ustanove, a to je STEM područje i povezanost djece s prirodom. Obzirom da je vrtić vježbaonica Učiteljskog fakulteta tijekom godine nude se prilike za zajedničko učenje,

razmjenu iskustava i usavršavanje vještina svih sudionika: odgojitelja, stručnih suradnika, studenata, profesora i naravno posredno i djece.

Otvorenost je vidljiva i u načinu planiranja odgojno obrazovnog rada. Naglasak u planiranju je na praćenju djece, na uvažavanju njihovih mogućnosti i interesa i u tom smislu osmišljavanju istraživanja koja će omogućiti dobivanje potrebnih podataka. Planiranje je okvirno, podložno stalnom propitivanju i izmjenama ovisno o refleksivnim uvidima u odgojno obrazovnu praksu. Otvorenost u odnosu na prostorno okruženje omogućuje neprestane promjene u prostoru koje prate trenutne interese djece i mijenjaju se ovisno o njima. U kreiranju okruženja za igru značajnu ulogu imaju djeca koja aktivno participiraju i dogovaraju promjene u prostoru. Prostor osigurava mogućnosti za igru djece u manjim i većim grupama i za individualnu igru. Pri oblikovanju prostora vodi se briga o zastupljenosti svih razvojnih područja kako bi se djeci omogućio cjelovit razvoj.

U kreiranju odgojno obrazovnog rada značajno mjesto zauzima odgojna filozofija odgojno obrazovnih djelatnika. Stoga je opredijeljenost vrtića usmjerena na suradničko učenje, preispitivanje vlastitih mentalnih modela s ciljem da se pod utjecajem suvremenih spoznaja transformiraju i prilagođavaju napretku znanosti i novim potrebama suvremenog djeteta.

NAČELA

Fleksibilnost odgojno obrazovnog procesa vidljiva je u težnji da ustanova kontinuirano poduzima mjere i koristi resurse kako bi omogućila što veću prilagodbu vrtića djeci, njihovim interesima i potrebama, kao i potrebama roditelja. Poštujući dječje pravo na participaciju u svim segmentima odgojno obrazovnog rada stvaraju se uvjeti za veću uključenost djece, mogućnost da izraze svoje mišljenje i ideje te da imaju mogućnost utjecaja na okolnosti koje su im važne. Ovakvi preduvjeti pretpostavka su tvorbe otvorenog i razvojnog kurikuluma. Ritam dana postoji samo kao okvir od kojeg su odstupanja moguća i poželjna kada se javi potreba za tim. Poštujući načelo fleksibilnosti stvorena je pretpostavka za formiranje organizacije koja uči. U takvoj zajednici prihvaćaju se i stvaraju uvjeti za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinaca, poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom. Načelo fleksibilnosti također polazi od uvjerenja da je učenje aktivni, subjektivni proces konstruiranja znanja pojedinca, koje se izvana može samo pokrenuti, ali se njime ne može izravno upravljati te da se ono u različitim subjektima učenja (djece i odraslih) ne događa ni jednakim redoslijedom ni jednakom brzinom. Primjena načela fleksibilnosti omogućuje cjelovito učenje djece i odraslih,

i to aktivnim propitivanjem prethodno izgrađenih koncepata i kontinuiranim izgrađivanjem novih.

Da bi se osigurali optimalni uvjeti za cjelovit razvoja svakog djeteta nužno je osigurati uvjete za razvoj partnerskih odnosa s roditeljima. Otvorenost prema roditeljima, osiguravanje uvjeta za kvalitetne razmjene informacija i zajedničko učenje ima za cilj pomoći dječjem cjelovitom razvoju i adekvatno odgovoriti na potrebe djece. Osnova gradnje dobrih partnerskih odnosa je stvaranje mogućnosti za upoznavanje, traženje načina kako vrtić približiti roditeljima kroz različite oblike informiranja. Uključenost roditelja u neposredni odgojno obrazovni rad dobar je način stvaranja povjerenja i međusobnog razumijevanja.

Osiguravanje kontinuiteta jedna je od pretpostavke nesmetanog cjelovitog razvoja djece gdje su prijelazi iz različitih sustava ublaženi djelovanjem odgojno obrazovnih djelatnika. Poduzimaju se različite aktivnosti s ciljem smanjenja stresa pri promjenama koje slijede. Vrtić nastoji osigurati uvjete za minimalne promjena kako bi smanjio razinu stresa djeci, kada je moguće dijete ne mijenja odgojnu skupinu niti odgojitelja što svakako doprinosi njegovom osjećaju sigurnosti.

Otvorenost za kontinuirano učenje i spremnost na unapređivanje prakse osnažuje se kroz istraživanja odgojno obrazovne prakse, uvođenjem novih znanstvenih spoznaja u neposredni rad, praćenje učinka i analiza dobrobiti koju su novi uvidi omogućili. Rad na mentalnim modelima odgojno obrazovnih djelatnika omogućuje promjene u stavovima i vrijednostima koje utječu na cjelokupnu odgojnu filozofiju i pokretači su kvalitetnih promjena. Povezanost svih sudionika odgojno obrazovnog procesa u učenju, istraživanju i mijenjanju prakse i dijeljenje vlastitog iskustva s drugima šireći mrežu organizacije koja uči pretpostavka je za kvalitetu odgojno obrazovnog rada.

VRIJEDNOSTI

Opredijeljenost vrtića na učenje utemeljeno je na vrijednosti znanja te na taj način osigurava najbolje moguće uvjete za učenje svih sudionika odgojno obrazovnog procesa. Dijete stječe znanje aktivno istražujući svoje okruženje. Nove spoznaje prilagođava i integrira u već postojeća znanja. Uloga vrtića je osigurati uvjete podrške različitim stilovima učenja djece, osigurati uvjete za istraživačko učenje, ponuditi poticaje različite zahtjevnosti kako bi djeci bili poticajni i izazovni.

Humanizam i tolerancija odnosi se na međusobno uvažavanje na svim razinama, podrazumijeva odnos potpunog uvažavanja osobnosti djeteta, njegovim potreba i interesa, kao i uvažavanje

odraslih međusobno. U odgojno obrazovnom radu s djecom nužno je senzibilizirati djecu za potrebe drugih i prihvaćanje različitosti.

Uvažavanje prava djece, s posebnim naglaskom na prava participacije omogućuje djeci aktivno sudjelovanje u planiranju, realizaciji i vrednovanju odgojno obrazovnog procesa. Vrtić djeci treba omogućiti slobodu izbora aktivnosti, sadržaja, partnera za aktivnosti, prostora i načina oblikovanja aktivnosti te ih poticati da za svoje izbore uče preuzimati odgovornost. Djecu treba poticati i sustavno osposobljavati na samoprocjenu vlastitog djelovanja, mišljenja, učenja, komunikacije s drugima i sl., kao osnovne alatke razvoja odgovornosti. Poticanje djeteta na donošenje odluka i vršenje izbora, ostvarenje vlastitih prava, te iznošenja i zastupanja vlastitog mišljenja, osigurava razvoj njegove autonomije. Sloboda u izražavanju mišljenja nije samo dozvoljena nego i poželjna kategorija jer je pretpostavka razvoja kreativnosti i divergentnog mišljenja. U atmosferi prihvaćanja i tolerancije dijete ima mogućnost i želju za raznovrsno izražavanje i stvaranje.

CILJEVI

Planiranje odgojno obrazovnog procesa usmjereno je na promišljanje dobrobiti i strategija koje omogućuju zdravo i uspješno individualno funkcioniranje, te pozitivne socijalne odnose u poticajnom i kvalitetnom okruženju. Važni segmenti odgojno obrazovnog rada integrirani su u jednu cjelinu što pridonosi cjelovitom razvoju.

Osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit

- razvoj identiteta djeteta
- razvoj samostalnosti mišljenja i djelovanja
- individualizirani pristup i uvažavanje različitosti
- stvaranje prilika za kretanje kao osnove zdravog razvoja
- njegovanje zdravih stilova života
- razvoj samopoštovanja kroz stvaranje uvjeta za doživljaj uspjeha
- poticanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti

Obrazovna dobrobit

- poticanje radoznalosti djece
- doživljaj svijeta različitim osjetilima
- istraživačko učenje temeljeno na doživljaju
- stvaranje i zastupanje novih ideja

- propitivanje vlastitih ideja
- argumentirano iznošenje vlastitih ideja

Socijalna dobrobit

- prihvaćanje različitosti
- aktivno sudjelovanje u grupnim aktivnostima
- razvoj prosocijalnog ponašanja
- mogućnost prilagodbe novim situacijama
- osjećaj pripadnosti i povezanosti sa zajednicom
- odgovorno ponašanje prema sebi i drugima

PROGRAMI

CJELODNEVNI REDOVITI PROGRAM

Cilj programa je omogućiti osobnu, emocionalnu, tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit uz poticanje cjelovitog razvoja djeteta te na osnovu kontinuiranog praćenja razvojnih potreba i interesa djece razvijati njihove kompetencije.

Zadaće programa:

- zdravstvena zaštita djece, njega i pravilna prehrana te zdravi stilovi življenja kao sastavni dio cjelovitog razvoja djeteta
- kontinuirano praćenje razvojnih mogućnosti djece
- poticanje razvoja kompetencija u kontekstu razvojnih mogućnosti svakog djeteta
- kreiranje poticajnog okruženja koje uvažava potrebe i interese djece
- cjelovit pristup odgoju i obrazovanju: stimulacija svih područja razvoja djece
- osiguranje inkluzije za djecu s posebnim potrebama i za djecu s teškoćama u razvoju
- uspostavljanje kvalitetne suradnje i njegovanje partnerskih odnosa između obitelji i vrtića

Odgojno obrazovni rad u Dječjem vrtiću More temeljit će se na polazištima, vrijednostima, načelima i ciljevima koji su sadržani u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Cjelokupni odgojno obrazovni proces temeljit će se na integrativnom pristupu i povezanosti svih razvojnih područja. Ishodište za kreiranje programa je dijete, njegove razvojne potrebe i interesi koje program nastoji pratiti. Bogato opremljen prostor različitim didaktičkim sredstvima i materijalima omogućit će samoorganizirane aktivnosti djece što će odgojiteljima omogućiti kvalitetno praćenje interesa i procesa učenja svakog djeteta i planiranje novih poticaja za učenje. Orijentacijski se plan na taj način bogati i oplemenjuje, s ciljem da se odgojno obrazovni rad individualizira i prilagodi potrebama i interesima djece u skupini.

Nositelji programa

U dječjem vrtiću neposredne zadaće odgoja i naobrazbe predškolske djece od navršenih šest mjeseci do polaska u osnovnu školu provode odgojitelji. Odgojitelj je stručno osposobljena osoba koja provodi odgojno obrazovni program rada u svojoj odgojno- obrazovnoj skupini.

Uloga i zadaća odgojitelja:

- Stručno promišlja, planira, programira i vrednuje odgojno obrazovni rad

- Prikuplja, izrađuje i održava sredstava za rad s djecom
- Odgovoran je za opremu i didaktička sredstva kojima se koristi u radu
- Brine o estetskom i funkcionalnom uređenju prostora
- Prati potrebe i interese djece, te potiče razvoj svakog djeteta prema njegovim sposobnostima
- Vodi pedagošku dokumentaciju o djeci i radu
- Brine o kvaliteti suradničkih odnosa s roditeljima
- Surađuje s vanjskim institucijama
- Surađuje sa sustručnjacima
- Redovito se educira i profesionalno razvija

Stručni suradnici su pedagog, psiholog i stručnjak edukacijsko- rehabilitacijskog profila. O prehrani i zdravlju djece brine zdravstvena voditeljica.

Uloga i zadaća pedagoga:

- Prati realizaciju odgojno obrazovnog procesa
- Unapređuje cjeloviti odgojno obrazovni proces
- Predlaže inovacije, suvremene metode i oblike rada
- Pomaže u stručnom usavršavanju odgojitelja
- Surađuje s roditeljima i pomaže im u odgoju i obrazovanju djece
- Surađuje s drugim odgojno obrazovnim čimbenicima
- Pridonosi razvoju timskog rada u vrtiću,
- Javno predstavlja odgojno obrazovni rad vrtića
- Stručno se usavršava, prati suvremene znanstvene spoznaje iz područja odgoja i obrazovanja

Uloga i zadaća psihologa:

- Prati psihofizički razvoj i napredovanje svakog djeteta
- Postavlja razvojne zadaće i skrbi o psihičkom zdravlju djece
- Pridonosi razvoju timskog rada
- Stvara uvjete za ostvarivanje dječjih prava
- Prepoznaje djecu s posebnim odgojno obrazovnim potrebama i promišlja zadaće za njihovo napredovanje
- Radi s djecom s posebnim odgojno obrazovnim potrebama

- Pomaže obitelji, prvenstveno roditeljima u zahtjevnoj ulozi koju imaju u odrastanju djeteta osnažujući njihove roditeljske kompetencije
- Sudjeluje u programima poticanja cjelovitog razvoja djeteta
- Povezuje se sa zdravstvenim ustanovama, ustanovama za socijalnu skrb i školama
- Sudjeluje u istraživanjima i javno prezentira rezultate

Uloga i zadaća edukacijskog rehabilitatora:

- Prepoznaje, ublažava i prevenira razvojne teškoće djece
- Utvrđuje specifične potrebe djece s teškoćama i o njima informira odgojitelje, ostale suradnike i roditelje
- Stvara uvjete djeci za uključivanje u redovite i posebne programe dječjeg vrtića
- U suradnji s drugim stručnjacima u vrtiću utvrđuje najprimjerenije metode za svako pojedino dijete, te ih primjenjuje u svome radu
- Surađuje sa zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi te drugim čimbenicima u prevenciji razvojnih poremećaja u djece
- Prati, proučava i provjerava u praksi znanstvene i teorijske spoznaje s područja edukacijsko rehabilitacijskih znanosti
- Unapređuje cjelokupan proces uključivanja djece s teškoćama u zajednicu

Uloga i zadaća više medicinske sestre- zdravstvene voditeljice:

- Radi na osiguravanju i unaprjeđenju zaštite zdravlja djece
- Timski surađuje sa sustručnjacima, ravnateljem, odgojiteljima, roditeljima i ostalim čimbenicima kako bi ostvarila i unaprijedila zdravlje djece

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci polaznicima vrtića u dobi od 1. godine do polaska u školu. Provodi se tijekom pedagoške godine koja počinje 01.09, a završava 31.08.

Stručno usavršavanje

Stručno usavršavanje svih djelatnika Dječjeg vrtića More provodi se kontinuirano, u skladu s Godišnjim planom i programom Ustanove te uočenim potrebama za unapređenjem kvalitete rada. Odgojno-obrazovni djelatnici uključuju se u planirane edukacije Agencije za odgoj i

obrazovanje te individualno stručno usavršavanje kroz različite seminare, stručne aktivne, sekcije, edukacije, dodatne tečajeve i stručnu literaturu. Za odgojitelje i stručne suradnike uključene u provedbu pojedinih programa (rano učenje stranih jezika, sportski program i sl.) predviđa se uključivanje u ponuđene teme i oblike stručnog usavršavanja u odnosu na specifična područja rada. Prema potrebi, vrtić može angažirati vanjske predavače i edukatore, u skladu s interesima i potrebama djelatnika te materijalnim i organizacijskim mogućnostima ustanove. Uključivanjem u refleksivne i samorefleksivne oblike rada, unaprjeđuju se stručne kompetencije odgajatelja i stručnih suradnika. Ovakav način rada ima potencijal djelovati transformacijski na stavove i uvjerenja te time i na svakodnevni rad djelatnika. Suradnjom s vanjskim institucijama, poglavito fakultetima, osiguravaju se uvjeti za praksu studenata, uvođenje u samostalan rad te provedbu znanstvenih istraživanja u svrhu unapređenja prakse. Djelatnike se podržava u profesionalnom razvoju, kao i u napredovanju u viša stručna zvanja. Umrežavanjem s drugim vrtićima i stvaranjem profesionalnih zajednica učenja jača se stručnost te profesionalni identitet djelatnika i ustanove. Kontinuiranim proučavanjem stručne literature te prijenosom najnovijih znanstvenih spoznaja iz područja ranog odgoja i obrazovanja, razvojne psihologije i pedagogije te srodnih područja, osigurava se suvremenost i kvaliteta rada u vrtiću. Svakodnevnim radom na kreiranju i njegovanju zajedničke vizije stvara se kultura ustanove.

Suradnja s roditeljima

Partnerstvo roditelja i vrtića važan je čimbenik cjelovitog razvoja djeteta u institucijskom kontekstu. Razina i kvaliteta uključenosti roditelja u proces odgoja i obrazovanja djece u vrtiću znatno određuje ne samo kvalitetu odgojno-obrazovnih iskustava djece, nego je i nezamjenjiva prilika za razvoj roditeljskih kompetencija.

S tim u vezi obaveza je odgajatelja i stručnih suradnika davati podršku roditeljskoj ulozi i dodatno se educirati u području razumijevanja roditeljskih potreba i ponašanja. Važno je pri tom osvijestiti razinu vlastite odgovornosti koja je potrebna pri izgradnji partnerskog odnosa, kao i vlastitu ulogu u približavanju roditelja životu vrtića. Najučinkovitiji način svakako je uvažavanje i međusobno razumijevanje, sustavno planiranje suradnje s roditeljima s jasno određenim ciljevima i zadacima, svakodnevno nadograđivanje postojećih znanja te stalna samoprocjena vlastitih postupaka.

POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Program se provodi u jednoj dobno mješovitoj odgojnoj skupini u PPO Kvarner.

Cilj programa je iskoristiti povoljan razvojni period za situacijsko učenje engleskog jezika u kojem dijete upoznaje, razumije i smisleno koristi strani jezik u nizu različitih aktivnosti i situacija. Sadržaj i aktivnosti planiraju se u skladu s potrebama i interesima djeteta. Na osnovu praćenja interesa djece odgojitelj kreira odgojno obrazovni rad, stvara poticajno okruženje i osigurava resurse za usvajanje drugog jezika poštujući didaktičke principe, dob i mogućnosti djece. Kroz program ranog učenja engleskog jezika odgojitelji djeci omogućuju razvoj interkulturalnih kompetencija, upoznavanje svoje kulture i kulture engleskog govornog područja. Korištenjem različitih izvora učenja odgojitelji djeci šalju poruku o prednostima korištenja različitih resursa u procesu usvajanja novih znanja.

Zadaće programa:

- omogućiti djeci učenje engleskog jezika kroz igru, u interakciji s drugom djecom i odgojiteljima,
- osigurati poticajno okruženje i omogućiti izloženost djece drugom jeziku,
- iskoristi povoljan razvojni period za situacijsko učenje engleskog jezika u kojem dijete upoznaje, razumije i smisleno koristi strani jezik u nizu različitih aktivnosti i situacije,
- pratiti jezični razvoj djeteta i na osnovu praćenja individualizirati odgojno obrazovni rad,
- razvijati kreativni i stvaralački potencijal djeteta,
- korištenje različitih izvora učenja,
- senzibiliziranje djece za jezik, kulturu i običaje drugih naroda, razvoj interkulturalnih kompetencija.

Nositelji programa

Program ranog učenja engleskog jezika provodit će odgajatelji koji imaju dodatno obrazovanje iz engleskog jezika sukladno Pravilniku o vrsti i stupnju stručne spreme stručnih djelatnika te vrsti i stupnju stručne spreme ostalih djelatnika u dječjem vrtiću (NN 133/97).

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci u dobi od 3 godine do polaska u školu. Program se realizira tijekom pedagoške godine, od 01.09. do 30.06. tijekom boravka djece u vrtiću.

Vrednovanje programa

Program će se vrednovati sukladno vrednovanju odgojno obrazovnog rada u skupinama redovitog programa. Dodatno vrednovanje vršit će se na osnovu praćenje napretka djece u usvojenosti engleskog jezika na način na se prati pasivno razumijevanje i aktivno korištenje engleskog jezika. Posebna pozornost obratit će se na participaciju djece u izboru izvora informacija s naglaskom na istraživanje najboljeg modela za usvajanje drugog jezika.

POSEBNI PROGRAM: IGROM DO SPORTA

Cilj sportskog programa „Igram do sporta“ je osigurati uvjete za dobrobit djeteta i omogućiti usvajanje novih i unaprjeđivanje već postojećih znanja, vještina, vrijednosti i stavova, odnosno kompetencija.

Nositelji programa

Program planiraju, izrađuju, realiziraju, provode i vrednuju odgajatelji i kineziolog. Izvedbeni plan i program izrađuje kineziolog.

Svi odgajatelji koji rade u skupinama gdje se provodi sportski program su, uz Zakonom predviđenu stručnu spremu, dodatno educirani i trajno se stručno usavršavaju.

Kineziolog je dijelom stručni suradnik za sportski program, a dijelom sudjeluje u neposrednom radu.

Namjena i vremenik

Sportski program „Igram do sporta“ provodi se od rujna do srpnja, četiri puta tjedno u jutarnjim satima. Trajanje aktivnosti:

- 25 minuta za djecu s navršene 3 godine
- 30 minuta za djecu u 4 -5 godini života
- 35 – 40 minuta za djecu u 6. godini života

Budući da su skupine pretežno mješovite trajanje tjelesnih aktivnosti se prilagođava djeci.

Vrednovanje programa

Svrhovitost i učinkovitost provedbe programa vrednovat će se unutaršnjim praćenjem. Odgajatelj vodi dokumentaciju o odgojno-obrazovnom procesu koja mu omogućuje produbljivanje znanja o individualnim i razvojnim značajkama svakog djeteta uključenog u program, te mu na taj način olakšava odabir primjerenih strategija i poticaja za podupiranje njegovog tjelesnog razvoja. Navedeno će se provoditi kroz bilješke o načinu kako dijete usvaja određene sportske elemente, biti će praćene fotografijama djece u igrama i aktivnostima, prikupljenim likovnim radovima i izjavama djece, a sve će to omogućiti uvid na koji način djeca uče i kako ih odgajatelj potiče i osnažuje. Takav način prikupljanja i dokumentiranja omogućava analizu aktivnosti i promišljanje novih sadržaja u svrhu unaprjeđivanja programa. Individualna postignuća polaznika programa vrednovat će se primjenom baterije testova

Kako bi se moglo sustavno i planski djelovati na tjelesni razvoj djece, na razvoj cjelokupnog antropološkog statusa, na fond i razinu motoričkih znanja i dostignuća nužno je stalno provoditi

praćenje i vrednovanje rada (utvrđivanje inicijalnog stanja svakog subjekta u procesu vježbanja, praćenje tranzitivnih stanja te utvrđivanje i analiza finalnih stanja).

Utvrđivanje stanja, praćenje i vrednovanje vršit će se primjenom baterije od dva testa za prostor morfoloških karakteristika i šest testova motoričkih sposobnosti. Pri izboru mjernih instrumenata vodilo se računa da su oni u praksi na uzrastu djece od četiri, pet i šest godina već primijenjeni i validirani.

Testovi za praćenje motoričkih sposobnosti primjenjuju se u Sloveniji u dječjim vrtićima (Rajtmajer, D. Sa suradnicima 1989., 1995., Planinšec, 1995., Videmšek i Cemić 1991.)

POSEBNI PROGRAM PREDŠKOLSKOG ODGOJA I OBRAZOVANJA DJECE S POREMEĆAJEM IZ SPEKTRA AUTIZMA

Osnovni cilj programa predškolskog odgoja i obrazovanja je očuvanje psihofizičkog zdravlja djeteta te poticanje optimalnog razvoja svih njegovih potencijala. Tako se i odgoj, obrazovanje, njega, zaštita i rehabilitacija djece s poremećajem iz spektra autizma odvijaju u cilju razvoja samostalnosti, motorike, socio-emocionalnog razvoja, pozitivne slike o sebi, socijalizacije, kognitivnih sposobnosti i kreativnosti, uvažavajući pritom njihove individualne osobine i sposobnosti. Primjenom različitih terapijskih postupaka i individualnim pristupom, djetetu se osigurava potrebna razina podrške za stjecanje primjerenih znanja, vještina i navika, kao preduvjeta za uspješnu socijalizaciju, integraciju i inkluziju u svakodnevni život.

Zadaće programa, temeljene na uvažavanju i zadovoljavanju osnovnih i posebnih potreba djece s poremećajem iz spektra autizma:

- podizanje razine samostalnosti u aktivnostima samozbrinjavanja
- razvoj motorike (koordinacija, spretnost, brzina, snaga, svjesnost o položaju tijela u prostoru)
- emocionalni razvoj (prepoznavanje i imenovanje vlastitih emocija kao i emocija drugih ljudi; razvijanje vještina socijalno poželjnih načina izražavanja straha, ljutnje ili tjeskobe izazvane novim, promjenom, osjetilnom nelagodnom, nemogućnošću komuniciranja svojih potreba)
- poticanje spoznajnog razvoja (poticanje fleksibilnosti u razmišljanju; jačanje pažnje, pamćenja i imaginacije)
- razvoj komunikacije (shvaćanje principa uzajamnosti, poticanje združene pažnje i korištenja pogleda u oči i gestikulacije kao prirodnih dijelova komunikacije, jačanje verbalne i neverbalne komunikacije te, u skladu s individualnim potrebama, razvijanje potpomognute komunikacije) i govora (postupno proširivanje rječnika pojmovima iz neposrednog materijalnog i socijalnog okruženja)
- razvoj socijalnih odnosa (jačanje interesa za drugu djecu i odrasle, pomoć pri razumijevanju i prihvaćanju pravila ponašanja u društvu),
- razvoj kreativnosti i kreativnog izražavanja (verbalno, pokretom, likovno, dramsko-scenski)
- stvaranje okruženja usklađenog s osjetilnim poteškoćama djeteta
- stvaranje uvjeta za djelomičnu ili potpunu integraciju u užu i širu socijalnu okolinu

Namjena i vremenik

Posebni cjelodnevni program namijenjen je djeci u dobi od tri do sedam godina starosti. Nositelji programa kojoj je, temeljem Nalaza i mišljenja Jedinog tijela vještačenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, utvrđen poremećaj iz spektra autizma te potreba intenzivnog individualnog rehabilitacijskog tretmana. U vrtiću Kvarner program se provodi svakodnevno, tijekom cijele pedagoške godine.

Nositelji programa

U provedbu su programa u neposrednom radu s djecom uključeni: edukacijski rehabilitator, odgojitelj i njegovatelj. Suradnici u provedbi programa su stručni suradnici Dječjeg vrtića More: pedagog, psiholog i edukacijski rehabilitator te zdravstveni voditelj.

Uloga voditelja posebnog programa, edukacijskog rehabilitatora:

- poznavanje razvojnih specifičnosti djece predškolske dobi s poremećajem iz spektra autizma
- poznavanje programa i načela važnih za kreiranje individualiziranog odgojno-obrazovnog programa (IOOP-a)
- provođenje edukacijsko rehabilitacijskog tretmana s djetetom
- oblikovanje poticajnog materijalnog i socijalnog okruženja za provođenje planiranih sadržaja i aktivnosti
- davanje prioriteta igri kao osnovnom obliku aktivnosti, metodi i sredstvu rada
- poznavanje individualnih potencijala djece, podržavanje njihove samoinicijative i samoorganizacije, motiviranje na aktivnosti u skladu s posebnim interesima i mogućnostima djece, poticanje cjelovitog razvoja djeteta
- sudjelovanje u aktivnostima kao motivator, pomagač, promatrač, organizator i model
- sudjelovanje u izradi prijedloga i mišljenja za nastavak primjerenih oblika njege, odgoja, obrazovanja i rehabilitacije
- njegovanje interakcija i socio-emocionalnih veza i odnosa,
- promatranje, praćenje i dokumentiranje odgojno-obrazovnog rada, valorizacija rada, procjena i prezentacija rezultata tj. ostvarenih ishoda učenja i rehabilitacije djece
- njegovanje partnerskih odnosa s roditeljima
- ulaganje u profesionalni rast i razvoj, suradnja sa stručnjacima i ostalim suradnicima
- suradnja sa širom socijalnom zajednicom - Udruga za terapijsko jačanje Pegaz, Centar

za autizam Rijeka, Udruga za skrb autističnih osoba, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Zagreb

Uloga odgojitelja

- pravodobno planiranje, programiranje i vrednovanje odgojno-obrazovnog rada u dogovorenim razdobljima (tromjesečno, tjedno, dnevno)
- pripremanje poticaja i pomagala za ostvarivanje planiranog odgojno-obrazovnog rada
- organiziranje poticajnog, funkcionalnog i estetskog prostorno- materijalnog okruženja
- motiviranje na aktivnosti u skladu s posebnim interesima i sposobnostima djeteta
- njegovanje primjerenih interakcija i socio-emocionalnih odnosa (dijete – odgojitelj, dijete – dijete – odrasli - šira socijalna zajednica)
- promatranje, praćenje i dokumentiranje odgojno-obrazovnog rada, valorizacija rada
- njegovanje partnerskih odnosa s roditeljima
- ulaganje u profesionalni rast i razvoj
- suradnja sa sustručnjacima
- suradnja sa širom socijalnom zajednicom

Uloga njegovatelja

- pomoć rehabilitatoru-odgojitelju i odgojitelju u ostvarivanju odgojno-obrazovnog rada
- provođenje njege i skrbi o djeci
- sudjelovanje u provođenju kulturno-higijenskih aktivnosti
- provođenje higijensko-zaštitnih mjera u skupini

Vrednovanje programa

Program će se vrednovati sukladno vrednovanju odgojno obrazovnog rada u skupinama redovitog programa. Dodatno vrednovanje vršit će se kontinuiranim, periodičnim procjenama razine psihofizičkih sposobnosti djeteta koje će biti polazište za prilagođavanje programa rastućim djetetovim kompetencijama.

POSEBNI PROGRAM ODRŽIVOG RAZVOJA

Suvremena djeca rađaju se u složenom i tehnološki razvijenom društvu koje djecu udaljava od prirode i nudi sasvim drugačije mogućnosti razvoja ekološke svijesti i odgoja za održivi razvoj. Dijete različitim vještinama ovladava rano da bi moglo razumjeti svijet koji ga okružuje. Dijete upija utjecaje društva, uči o okruženju, usvaja socijalne odnose, uočava uzročno posljedične veze, te prihvaća i izgrađuje kulturu u kojoj odrasta. Samo usvajanje znanja o ekologiji nije dovoljno jer ne dovodi do dubljeg razumijevanja i prepoznavanja problema okoliša, te ne navodi na odgovorno ponašanje prema prirodi. Period ranog djetinjstva je vrijeme intenzivnog učenja, usvajanja znanja, vještina i navika, te formiranja vrijednosti i stavova koje su temelji za cjeloživotno učenje svakog pojedinca. Ovaj razvojni period je važno iskoristiti jer su djeca prirodno zainteresirana i osjetljiva na okruženje u kojem žive. Koncept održivog razvoja se temelji na dokumentu Agenda 21, donesenom na skupu o Zemlji u Rio de Janeiru (1992.), te UN-ovim proglašenjem Desetljeća odgoja i obrazovanja za održivi razvoj 2005.-2014. (UN, 2002). U Nacionalnom okvirnom kurikulumu (2010.) se navodi sljedeće „Temeljne odgojno obrazovne vrijednosti Nacionalnog okvirnog kurikuluma proizlaze iz opredijeljenosti hrvatske obrazovne politike za cjelovit obrazovni razvoj učenika, za čuvanje i razvijanje nacionalne, duhovne, materijalne, te prirodne baštine Republike Hrvatske, za europski suživot i za stvaranje društva znanja koje će omogućiti održivi razvoj“. (NOK, 2010.14.). Odgoj za održivi razvoj se temelji na odgoju i obrazovanju za okoliš i razvoj ekološke svijesti.

Cilj programa je omogućiti djeci upoznavanje užeg i šireg okruženja, uočavanje međuzavisnosti između ljudi i okoliša, te ulogu svakog pojedinca u očuvanju zdravog okoliša.

Zadaće programa:

- Stjecanje znanja o okolišu neposrednim iskustvom,
- Stjecanje znanja o pravima djece i ljudskim pravima,
- Upoznavanje prirodne i kulturne baštine našeg kraja,
- Upoznavanje biološke raznolikosti kraja u kojem živimo,
- Poticanje razumijevanja međuovisnosti između ljudi i okoliša,
- Razvijanje stavova o važnosti očuvanja prirodnih resursa, biljnog i životinjskog svijeta,
- Njegovanje uočavanja problema u okolišu i iznalaženje mogućnosti prevladavanja istih,
- Razvoj demokratskih vrijednosti,

- Razvoj sposobnosti donošenja odluke i svakodnevnog odgovornog djelovanja prema okolišu,
- Uvažavanje različitosti,
- Sposobnost planiranja i upravljanja promjenama,
- Omogućiti učenje temeljnih životnih vještina,
- Razvoj suradničkih odnosa s drugom djecom i odraslima,
- Stvaranje poticajnog okruženja u cilju odgoja za održivi razvoj: povrtnjak, voćnjak i sl.
- Osigurati uvjete odvajanje otpada, recikliranje, kompostiranje.

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci korisnicima usluga Dječjeg vrtića more. Program održivog razvoja integriran je u redoviti program. Provođi se u dvije odgojno obrazovne skupine u PPO Kvarner i Vidrice, kontinuirano od rujna no lipnja.

Nositelji

Nositelji programa su odgojitelji i stručni suradnici.

Uloga odgojitelja:

- Prate interese i potrebe djece
- Planiraju odgojno obrazovni rad sukladno interesima djece
- Implementiraju sadržaje održivog razvoja u redoviti rad
- Brinu o poticajnom okruženju u vrtiću i izvan vrtića
- Organiziraju i provode aktivnosti u vrtiću i izvan vrtića
- Brinu o sigurnosti djece
- Informiraju roditelje o provedbi programa
- Organiziraju prezentacije programa

Uloga stručnih suradnika:

- Sudjeluju u planiranju odgojno obrazovnog rada
- Organiziraju izlete i aktivnosti izvan vrtića
- Sudjeluju u provedbi aktivnosti izvan vrtića
- Brinu o promociji programa
- Sudjeluju u vrednovanju programa
-

Vrednovanje

Program se vrednuje mozaik pristupom. U vrednovanje su uključeni odgojitelji, stručni suradnici, djeca i roditelji. Provođi se kontinuirano kroz česte refleksivne analize i dva puta godišnje kroz upitnik za roditelje.

INTEGRIRANI GLAZBENI PROGRAM

U suvremenim predškolskim ustanovama rad se temelji na holističkom pristupu, orijentiran je na cjelovit razvoj djetetove osobnosti, zajedničkim življenjem djeteta s drugom djecom i odraslima. Važno je za to osigurati preduvjete u sklopu kojih će ravnopravno s ostalim područjima biti i umjetničko područje.

Glazba je danas prisutnija u našim životima nego što je to bila ranije, okružuje nas na različite načine i dostupna je na različitim mjestima. Međutim, možda baš zbog njene velike prisutnosti, glazba sve više postaje kulisa kojoj ne pridajemo značenje koje zaslužuje. U demokratizaciji područja predškolskog odgoja svjedoci smo, ali i aktivni sudionici sve većeg otvaranja vrtića prema potrebama roditelja i prema potrebama i mogućnostima djece. Znanstvene spoznaje koje upućuju na rano djetinjstvo i predškolsku dob (kritičko razdoblje) ukazuju da je to doba važno za razvoj mnogih sposobnosti pa tako i i glazbenih.

Autorica Sabina Vidulin-Orbanić glazbu je opisala kao spoj različitih inicijativa i promišljanja određenog trenutka, životnih stavova pojedinca i skupine, njihovih umjetničkih izraza i stremljenja. Glazba se opisuje i kao umjetnička disciplina kojoj je materijal zvuk kao područje ljudskog izraza, koji od najranije dobi fascinira dijete. U osnovi "glazba je umjetnost izražena tonovima i zvukovima", a za dijete je glazba emocija kojom može izraziti svoje čuđenje i stvarnost. Glazba je univerzalni jezik svih ljudi kojim se izražavaju emocije i raspoloženja, zbog čega je dostupan svima, bez obzira na kulturne i druge različitosti. Ona unosi ljepotu i radost u svakodnevni život čovjeka i zbog toga je bliska svoj djeci.

Rad s djecom će u potpunosti biti u skladu s djetetovim razvojnim mogućnostima i potrebama, uz uvažavanje principa postupnosti i sistematičnosti, a što će se poticati kroz oblikovanje cjelokupnog okruženja djeteta u svrhu stvaranja uvjeta za razvoj njegovih kompetencija. Glazba utkana u dnevne aktivnosti kao njihov integrirani dio prožima cijeli život djeteta u predškolskoj ustanovi, a u službi je najvažnijih razvojnih i odgojno-obrazovnih ciljeva dok istodobno za dijete predstavlja izvor zadovoljstva, uživanja i estetskog doživljaja. Tako glazba postaje poticaj za igru i dječje stvaralaštvo.

Cilj glazbenog programa je obogaćivanje odgojno-obrazovnog rada odabranim glazbenim aktivnostima te razvijanje i potpora senzibiliteta djeteta za glazbu i različite glazbene elemente kroz igru i pokret. Program će se temeljiti i na fleksibilnosti i na aktualnim interesima djeteta koje će podupirati njegove ideje, inicijative i stvaralačka ponašanja.

Program će se temeljiti na sljedećim osnovnim zadaćama:

- Zadovoljavanje djetetovih osnovnih (primarnih bioloških, potrebe za sigurnošću, pripadnošću i ljubavlju, poštivanjem sebe i drugih, samoostvarivanje) i aktualnih potreba i interesa
- Jačanje samopouzdanja djeteta i pozitivne slike o sebi
- Kroz svakodnevne aktivnosti podržavati i intenzivirati dječji interes za glazbu kroz sve njene segmente te utjecati na stvaranje glazbenog ukusa
- Razvojem glazbenih sposobnosti djece stvarati osnove trajnog interesa, ljubavi za glazbu, sklonosti pjevanju i muziciranju i želje za nastavkom glazbenog obrazovanja
- Razvijati pravilan, ekonomičan, koordiniran i lijep pokret koji teži kreativnom estetskom izražavanju
- Poticati pokrete kojim se ostvaruju ritmički i dinamički kontrasti
- Razvijati koordinaciju i kontrolu pokreta, što nam omogućuje bolje održavanje tempa pri usklađivanju pokreta i glazbe
- Upoznati ugrijavanje i opuštanje, što pomaže u fizičkom i psihičkom prirodnom izražavanju glasom
- Upoznati tehniku disanja i aktiviranja dijafragme, koja omogućuje kontrolu dinamike i trajanja zvuka, pravilno fraziranje, točnu artikulaciju i intonaciju
- Razviti pokretljivost glasa i proširenje glasovnog opsega
- Razvijati osjećaj za visinu tona, odnosno točnu intonaciju
- Oblikovati različitu boju glasa
- Poticati improvizaciju glasom
- Slušno i vizualno upoznati, razlikovati i imenovati udaraljke, njihovu građu i kvalitete zvuka
- Upoznati primjenu udaraljki u pratnji plesa i pjevanja te plesnim i scenskim igrama
- Istraživati i igrom otkriti načine sviranja i kvalitete zvuka udaraljki i kvalitete zvuka različitih predmeta kojima smo okruženi, a koje možemo upotrijebiti kao udaraljke

- Primijeniti iskustva istraživanja u sviranju udaraljki, kreaciji vlastitih udaraljki te kreiranju određene atmosfere načinom sviranja i izborom udaraljki

Provođenje programa kao dio svakodnevnog života djeteta biti će integriran u redovni program vrtića čime se povećava kvaliteta i ponuda odgojno – obrazovnog rada u vrtiću, te obogaćuje život djeteta i njegov kompetencije

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci u dobi od 3 godine do polaska u školu. Provođi se tijekom pedagoške godine od rujna do lipnja.

Nositelji programa

Nositelji programa su odgojitelji s dodatnom edukacijom iz područja glazbe.

Uloga odgojitelja:

- Implementacija glazbenih sadržaja u redoviti odgojno obrazovni rad
- Planiranje odgojno obrazovnog rada na osnovu potreba i interesa djece u skupini
- Stvaranje poticajnog okruženja za igru i učenje djece
- Organizacija posjeta različitim kulturnim ustanovama
- Dokumentiranje odgojno obrazovnog procesa
- Refleksivne analize s djecom i roditeljima
- Kontinuirano vrednovanje
-

Uloga stručnih suradnika:

- Sudjelovanje u planiranju odgojno obrazovnog rada
- Sudjelovanje u vrednovanju
- Podrška promociji programa

Vrednovanje

Vrednovanje se provodi kontinuirano tijekom pedagoške godine. U proces vrednovanja uključuju se djeca i roditelji. Vrednovanje s djecom usmjerava daljnji tijek rada i pomaže individualizaciji odgojno obrazovnog procesa.

PROGRAM PREDŠKOLE

U skladu s Pravilnikom o sadržaju i trajanju programa predškole Članak 1, stavak 2 program predškole je obvezan program odgojno obrazovnog rada s djecom u godini pred polazak u osnovnu školu . Dječji vrtić za provedbu programa osigurava prostor i opremu za provedbu programa, odgojitelje i stručne suradnike kao i plan odgojno obrazovnog rada sukladno Državnom pedagoškom standardu, članak 17. Kurikulum predškole odražava vrijednosti, ciljeve, načela i polazišta istaknuta u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje i sadrži značajke kurikuluma vrtića.

Osnovna zadaća programa predškole je razvijanje i unapređivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja.

Cilj programa je omogućiti uvjete za cjelovit razvoj djece, omogućiti razvoj kompetencija u skladu s razvojnim osobitostima svakog djeteta i u skladu s njihovim interesima.

Zadaće programa predškole:

- Stvaranje poticajnog okruženja za igru i učenje s naglaskom na razvoj svih kompetencija
- Osiguravanje uvjeta za participaciju djece u svim segmentima odgojno obrazovnog rada
- Razvoj socijalnih kompetencija djece kroz komunikaciju koja promovira međusobno uvažavanje i toleranciju, kroz situacije suradničke igre i učenja, upoznavanje s pravima djece i odgovornim ponašanjem u zajednici
- Razvoj demokratskog načina razmišljanja stvaranjem mogućnosti utjecaja na događanja u okruženju
- Poticanje kreativnog načina razmišljanja i rješavanja problema
- Osiguravati različite strategije učenja u svrhu stvaranja najboljih uvjeta razvoja za svako dijete
- Omogućiti individualni i individualizirani odgojno obrazovni rad
- Osigurati uvjete za razvoj kritičkog mišljenja kroz istraživačke spoznajne aktivnosti djece
- Suradnja s roditeljima u svrhu djelovanja u interesu djece
- Suradnja s osnovnom školom i drugim vanjskim institucijama
- Praćenje i dokumentiranje interesa i napretka djece

Namjena i vremenik

Program je namijenje djeci u godini pred polazak u školu. Program predškole pohađaju djeca korisnici usluga vrtića integrirano u redoviti program i djeca koja nisu polaznici vrtića kroz 250 sati godišnje. Program predškole za novoupisanu grupu počinje u veljači i završava u svibnju.

Nositelji

Nositelji programa su odgojitelji i stručni suradnici.

Uloga odgojitelja

- Pratiti dječje potrebe i interese
- Planirati odgojno obrazovni rad na osnovu uočenih potreba
- Kontinuirano pratiti dječji razvoj na osnovu kojeg se rad individualizira
- Intenzivnije radi na području razvoja vještina
- Osigurava uvjete za suradničko učenje djece
- Potiče razvoj samostalnosti i odgovornosti
- Redovito surađuje s roditeljima, informira ih o aktivnostima dječjem razvoju
- Omogućuje djeci i roditeljima participaciju u procesu planiranja, realizacije i vrednovanja odgojno obrazovnog rada
- Izrada pisanih izvješća o razvojnom statusu djeteta

Uloga stručnih suradnika

- Podrška djeci i odgojiteljima u realizaciji programa
- Testiranje spremnosti za školu
- Individualni rada s djecom
- Stručno usavršavanje odgojitelja
- Sudjelovanje u vrednovanju programa
- Sudjelovanje u pisanju pisanih izvješća

Vrednovanje

Program se vrednuje kontinuirano tijekom godine kroz različite oblike rada s djecom. Refleksija s odgojiteljima omogućuje dublju analizu metoda i oblika rada, te zajedničko promišljanje o kvaliteti.

KRAĆI PROGRAM POTICANJA DAROVITE DJECE

Nakon provedene identifikacije (multidimenzionalni model) u skupinama redovnog vrtićkog programa predviđa se provođenje specijaliziranog kraćeg programa te daljnje sustavno praćenje darovite djece. Za kvalitetno provođenje programa neophodno je osigurati individualizirani pristup i uvažavati principe rada s darovitom djecom pa će se program provoditi u manjoj skupini (do 10 djece).

Cilj programa je potencijalno darovitoj i darovitoj djeci osigurati kvalitetno prostorno-materijalno i socijalno okruženje u kojem bi se omogućila visoka razina uključenosti djeteta u situacijsko učenje kroz igru, doživljaje i bogate poticaje, te omogućilo poticanje cjelovitog razvoja djetetovih potencijala - sposobnosti, osobnosti, specifičnih interesa i kreativnosti. Provedbom programa ostvaruje se i preventivno djelovanje na moguća socijalno neprihvatljiva ponašanja nastala kao posljedica nezadovoljenih specifičnih odgojno obrazovnih potreba.

Zadaće programa temelje se na uvažavanju i zadovoljavanju osnovnih i posebnih potreba darovite djece kao i na poticanju maksimalnog razvoja njihovih sposobnosti:

- Poticanje socio-emocionalnog razvoja (razvoj samostalnosti, inicijative, suradnje, odgovornosti i ustrajnosti, emocionalne samoregulacije)
- Poticanje razvoja osnovnih i viših razina misaonih procesa (logičkog mišljenja, kreativno-divergentnog mišljenja, kreativnog rješavanja problema)
- Poticanje kreativnog izražavanja (pokretom, likovno, verbalno, neoblikovanim materijalom, scensko-dramski)
- Stjecanje i produbljivanje znanja iskustvenim učenjem
- Usvajanje istraživačkog pristupa u igri i aktivnostima (planiranje, postavljanje hipoteza, eksperimentiranje, bilježenje i provjeravanje)

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci od tri godine do polaska u školu. Program će se provoditi u vrtiću Đurđice, jednom tjedno u popodnevnom terminu u trajanju od 90 minuta, tijekom pedagoške godine, od listopada do svibnja. Voditelji programa bit će odgajatelji i psiholog vrtića More.

Načini vrednovanja

Program će se vrednovati mozaik pristupom uz visoki udio participacije djece i roditelja u procesu vrednovanja.

KRAĆI PROGRAM IGROM DO ŠKOLE

Znanja, vještine i stavovi nužni za čitanje i pisanje se usvajaju postupno, kroz igru vodeći brigu o mogućnostima i trenutnim interesima djece. Čitanju i pisanju treba pristupiti sistematično obzirom na činjenicu da su ove aktivnosti osnova uspješnog školovanja djece. Složenost procesa čitanja i pisanja zahtijeva pomno planiranje i dobru metodičku organizaciju kako bi djeca imala priliku na prirodan način steći potrebne kompetencije. Čitanje i pisanje treba osloboditi stresa i učiniti ih djeci primamljivim aktivnostima kojima će pristupati s radošću. Učenje čitanja i pisanja u ranoj dobi nije problem ako se uključe bogati osjetni podražaji, emocije i kretanje. Djeca su često izložena neprimjerenim metodama učenja čitanja i pisanja koje ne donose željeni učinak, izazivaju frustracije koje rezultiraju naučenom bespomoćnošću. Ovakav osjećaj ne pomaže razvoju pozitivnih emocija prema školi i učenju i svakako smanjuje dječje mogućnosti za uspjeh. Odgođen polazak u školu kod djece izaziva dodatne frustracije i ovu skupinu djece stavlja u iznimno nepovoljan položaj koji se još više intenzivira činjenicom da se vraća u vrtićku dobno mješovitu skupinu u kojoj često puta nema dovoljno izazovnih poticaja za razvoj. To pred odgojno obrazovnu ustanovu stavlja potrebu pomnijeg planiranja ovog segmenta rada i omogućavanje adekvatnih uvjeta za cjeloviti razvoj djece predškolske dobi. Kraći program namijenjen je djeci od 3 godine do polaska u školu s ciljem postupnog usvajanja znanja, vještina i stavova potrebnih za razvoj čitalačkih vještina. Djeci u godini pred polazak u školu omogućila bi bolju pripremljenost i oslobađanje od stresa koji donosi zahtjevna situacija za koju djeca nemaju potrebne kompetencije. Cilj je omogućiti djeci razvoj rane pismenosti sukladno potrebama, temeljeno na suvremenim znanstvenim spoznajama uz puno uvažavanje dječjih prava.

Zadaće

- Osigurati djeci prilike za stjecanje kompetencija rane pismenosti sukladno njihovim mogućnostima i interesima, u zoni budućeg razvoja
- Poticati razvoj govora i jezika radom u malog grupi
- Iskoristiti kritične periode za razvoj rane pismenosti na djeci prihvatljiv način
- Omogućiti suradničko učenje u svim segmentima rada
- Podržavanje fleksibilnosti kroz uvažavanje prijedloga, mišljenja i sugestija djece i roditelja
- Osigurati otvorenu, podržavajuću i ravnopravnu komunikaciju svih sudionika

Nositelji programa

Program vode djelatnici koji su već zaposleni u dječjem vrtiću. U neposrednom radu s djecom radit će odgojitelj, pedagog i psiholog.

Uloga odgojitelja:

- Izrađuju razvojne profile djeteta
- Izrađuju plan rada za svako dijete
- Zajedno planiraju odgojno obrazovni rad na osnovu praćenja potreba i interesa djece
- Prate i bilježe napredovanje svakog djeteta posebno
- Prate socijalni status djeteta u skupini i na osnovu toga planiraju aktivnosti
- Rad planiraju pomoću umnih mapa koje omogućuju sudjelovanje u planiranju djeci i roditeljima
- Osiguravaju poticajno okruženje za igru i učenje djece
- U radu primjenjuju suvremene znanstvene spoznaje
- Brinu o individualizaciji odgojno obrazovnog rada
- Integriraju sadržaje rada kroz sva razvojna područja

Uloga stručnih suradnika:

- Prate provedbu programa predškole
- Rade testiranja radi provjere kompetencija
- Sudjeluju u izradi individualnog plana
- Sugeriraju suvremene oblike rada
- Podržavaju proces organizacijom stručnih usavršavanja

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci od 4 godine do polaska u školu. Realizirat će se dva puta tjedno u vremenu od 16.30 do 18 h u prostorima DV Đurđice. Broj djece u programu je do 15 djece. Provođit će se tijekom pedagoške godine, od listopada do svibnja.

Načini vrednovanja

Program će se vrednovati uz visoki udio participacije djece i roditelja s ciljem prilagodbe stvarnim potrebama djece i osiguranja uvjeta za neprestani razvoj programa. Prednost u vrednovanju imat će mozaik pristup.

KRAĆI SPORTSKI PROGRAM

Kraći programi Kraći sportski program “Morski lav” namijenjen je djeci od tri godine do polaska u školu. Djeci omogućuje cjelovit rast i razvoj: fizički, emocionalni, kognitivni i socijalni razvoj, integrirano učenje i optimalno poticanje svih kompetencija. Sportski program provodit će se od listopada do srpnja, dva puta tjedno u vrtiću Đurđice i Kvarner ovisno o interesu djece i roditelja u poslijepodnevnim satima, nakon rada vrtića. Planiraju ga, provode i vrednuju kineziolog i odgojitelj predškolske djece. Cilj programa je omogućiti organizirano tjelesno vježbanje djeci polaznicima redovitog programa vrtića.

Zadaće programa:

- stvaranje pozitivne slike o sebi (zadovoljstvo trenutnom aktivnošću i svojom ulogom u njoj, razvoj osobnih potencijala) i razvoj osobnog i socijalnog identiteta; razvoj pozitivnih osobina ličnosti: emocionalna stabilnost, otvorenost, ustrajnost, upornost, odgovornost, poštenje, pravednost, hrabrost, optimizam, samopouzdanje, tolerancija, asertivnost, empatija...
- razvijanje socijalnih kompetencija/vještina: komunikacijske vještine, upravljanje emocijama, interpersonalni odnosi, rješavanje problema, izgradnja samosvjesnosti, poticanje samovrednovanja, razvoj kritičkog mišljenja, iskustvo suradnje, poštovanja i tolerancije, spremnost na timski rad
- ostvarivanje prava na izbor aktivnosti i preuzimanje inicijative u ostvarivanju sadržaja (igre, opće pripremne vježbe, poligoni i dr. – dijete preuzima vođenje aktivnosti)
- razvijanje uloge aktivnoga građanina: odgovorno ponašanje prema sebi i drugima, moralna odgovornost, razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti, osjećaj zadovoljstva u suradničkim interakcijama i aktivnostima
- zadovoljenje primarne potrebe za kretanjem
- utjecanje raznovrsnim sadržajima na proporcionalan omjer mišićne mase i potkožnog masnog tkiva
- stvaranje povoljnih uvjeta za rad funkcionalnih mehanizama organizma krvožilnog i dišnog sustava
- provođenje optimalne aktivacije mišića trupa
- pomaganje i poticanje optimalnog rasta i razvoja djeteta
- stjecanje i usavršavanje bazičnih motoričkih informacija koje imaju visok utilitet u urgentnim i svakodnevnim životnim situacijama

- poticanje zdravih prehrambenih i higijenskih navika

ISHODI PROGRAMA

Sustavnim sudjelovanjem u programu dijete stječe:

- pozitivan stav prema sportu/vježbanju i zdravom načinu života
- socijalne vještine (interakcija, suradnja, timski rad, tolerancija, zajedništvo)
- građanske kompetencije (moralna autonomija, prihvaćanje različitosti, sposobnost donošenja odluka i preuzimanja inicijative te sposobnost rješavanja problema i razvijen osjećaj za pravdu); kritičko mišljenje (usvajanje temeljnih znanja uz kontinuirano razvijanje vještina i sposobnosti dovodi do izgradnje stavova i vrijednosti važnih i ispravnih za vlastito ostvarivanje i dobrobit zajednice)
- pozitivne osobine ličnosti: samopouzdanje, samosvijest, osobno zadovoljstvo, kontrola emocija, odgovornost i samostalnost
- vještinu planiranja i vođenja aktivnosti tjelesnog vježbanja te vještinu analize i vrednovanja ostvarenog
- osjećaj uspješnosti kao motivaciju za daljnje aktivno i produktivno sudjelovanje
- spremnost za ostvarivanje potpuno novih (pozitivnih i kreativnih) sadržaja na vlastiti način – postojeća znanja i vještine ugrađuje u nove aktivnosti

Da bi se svakodnevnim kineziološkim aktivnostima prešlo iz faze kompenzacijskog i korektivnog djelovanja u fazu procesa vježbanja koje će imati za posljedicu izazivanje transformacijskih procesa kinantropoloških obilježja djece, rad s djecom potrebno je dobro planirati i programirati.

U programu kinezioloških aktivnosti primjereno je tematsko planiranje iz razloga što je ono primjenjivo u svim uvjetima rada, osigurava ostvarivanje programom predviđenih utjecaja tjelesnih vježbi, odlikuje se fleksibilnošću, te omogućava odgajatelju i kineziologu stručno i pedagoško djelovanje i stvaralaštvo.

Programiranje mora osigurati izbor i distribuciju sadržaja kako bi se zadovoljile autentične potrebe djece i mogućnosti svakog subjekta uključenog u proces vježbanja. Osim toga pozornost treba usmjeriti i na pravilan odabir i dobru primjenu metodičkih organizacijskih oblika rada.

PROGRAM ŠUMSKI KAMP

Djeca osjećaju prirodnu potrebu za kretanjem. Suvremeni način života ne nudi mogućnost kvalitetnog zadovoljavanja ove potrebe. Razlozi su različiti: prezaposlenost roditelja, nedostatan unutarnji i vanjski prostor za boravak djece, dugo gledanje televizije, igranje računalnih igara i sl. Nedostatak prilika za kretanje ometa zdrav i cjelovit psihofizički razvoj. Kretanje je osnovna potreba djeteta i ima značajnu ulogu u jezičnom, socijalnom i kognitivnom razvoju. Obzirom da je dijete aktivno i znatiželjno biće koje uživa istražujući svijet oko sebe i tijekom tog procesa aktivno uči, priroda je ambijent koji mu nudi obilje mogućnosti. U prirodi djeca stječu znanja o sebi, drugima i okruženju u kojem žive. Usvajaju nove vještine kroz različite oblike kretanja. Priroda djeci nudi mogućnost razvoja pozitivnih emocija i stavova usmjerenih na etički i ekološki način ponašanja i življenja u zajednici. Boravkom u prirodi djecu omogućujemo da prirodu upoznaju i zavole što je temelj za razvoj ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi.

Cilj programa je omogućiti djeci usvajanje zdravih životnih navika kretanja u prirodi i upoznavanje prirode neposrednim iskustvom.

Zadaće programa

- Stjecanje znanja o okolišu neposrednim iskustvom,
- Upoznavanje prirodne baštine našeg kraja,
- Upoznavanje biološke raznolikosti kraja u kojem živimo
- Usvajanje osnovnih znanja o sigurnosti boravka u prirodi,
- Razvoj biotičkih motoričkih vještina znanja (hodanja, trčanja, penjanja, preskakanja i sl.),
- Razvoj vještina planiranja, predviđanja i vrednovanja,
- Razvoj sposobnosti donošenja odluka i odgovornog djelovanja,
- Razvoj vještina orijentacije u prirodi,
- Razvoj ekološke svijesti i odgovornog odnosa prema sebi, drugima i prirodi,
- Razvoj suradničkih odnosa s drugom djecom i odraslima.
- Stvaranje navike vježbanja svaki dan

- Razvijanje svijesti djeteta o dobrobiti svakodnevne tjelesne aktivnosti za kvalitetu života
- Stvaranje pozitivne slike o sebi (zadovoljstvo trenutnom aktivnošću i svojom ulogom u njoj, razvoj osobnih potencijala)
- Razvijanje osobnog i socijalnog identiteta;
- Razvijanje pozitivnih osobina ličnosti: emocionalna stabilnost, otvorenost, ustrajnost, upornost, odgovornost, poštenje, pravednost, hrabrost, optimizam, samopouzdanje, tolerancija, asertivnost, empatija...
- Razvijanje emocionalnih i socijalnih kompetencija/vještina: komunikacijske vještine, upravljanje emocijama, interpersonalni odnosi, rješavanje problema, izgradnja samosvjesnosti, poticanje samovrednovanja, razvoj kritičkog mišljenja, iskustvo suradnje, poštovanja i tolerancije, spremnost na timski rad
- Ostvarivanje prava na izbor aktivnosti i preuzimanje inicijative u ostvarivanju sadržaja (igre, opće pripremne vježbe, poligoni i dr. – dijete preuzima vođenje aktivnosti)
- Razvijanje uloge aktivnoga građanina: odgovorno ponašanje prema sebi i drugima, moralna odgovornost, razumijevanje i prihvaćanje drugih i njihovih različitosti, osjećaj zadovoljstva u suradničkim interakcijama i aktivnostima
- Zadovoljenje primarne potrebe za kretanjem
- Stvaranje povoljnih uvjeta za rad funkcionalnih mehanizama organizma krvožilnog i dišnog sustava
- Pomaganje i poticanje optimalnog rasta i razvoja djeteta
- Stjecanje i usavršavanje bazičnih motoričkih informacija koje imaju visok utilitet u urgentnim i svakodnevnim životnim situacijama
- Poticanje zdravih prehrambenih i higijenskih navika

DESETODNEVNI PROGRAM ISTRAŽIVAČI ŠUMSKE ČAROLIJE

Kretanje je osnovna potreba djeteta i ima značajnu ulogu u jezičnom, socijalnom i kognitivnom razvoju. Obzirom da je dijete aktivno i znatiželjno biće koje uživa istražujući svijet oko sebe i tijekom tog procesa aktivno uči, priroda je ambijent koji mu nudi obilje mogućnosti. U prirodi djeca stječu znanja o sebi, drugima i okruženju u kojem žive. Usvajaju nove vještine kroz različite oblike kretanja. Priroda djeci nudi mogućnost razvoja pozitivnih emocija i stavova usmjerenih na etički i ekološki način ponašanja i življenja u zajednici. Boravkom u prirodi djecu omogućujemo da prirodu upoznaju i zavole što je temelj za razvoj ekološke svijesti i odgovornog ponašanja prema prirodi

Cilj programa je omogućiti djeci usvajanje zdravih životnih navika kretanja u prirodi i upoznavanje prirode neposrednim iskustvom.

Zadaće programa

- Stjecanje znanja o okolišu neposrednim iskustvom,
- Upoznavanje prirodne baštine našeg kraja,
- Upoznavanje biološke raznolikosti kraja u kojem živimo,
- Usvajanje osnovnih znanja o sigurnosti boravka u prirodi,
- Razvoj motoričkih vještina (hodanja, trčanja, penjanja, preskakanja i sl.),
- Razvoj vještina planiranja, predviđanja i vrednovanja,
- Razvoj sposobnosti donošenja odluka i odgovornog djelovanja,
- Razvoj vještina orijentacije u prirodi,
- Razvoj ekološke svijesti i odgovornog odnosa prema sebi, drugima i prirodi,
- Razvoj suradničkih odnosa s drugom djecom i odraslima.

Nositelji programa

Nositelji programa su odgojno obrazovni djelatnici vrtića: odgojitelji, pedagog, psiholog.

Voditelj programa je pedagog, licencirani planinarski vodič.

Uloga odgojitelja:

- Brinuti o skupini od 10 djece, o pravodobnom zadovoljavanju njihovih potreba
- Osigurati djeci prisutnost poznate odrasle osobe,
- Organizirati igre i aktivnosti u prirodi,
- Sudjelovati u planiranju, realiziranju i vrednovanju programa,
- Omogućiti djeci iskustveno učenje,

- Brinuti o zaštiti zdravlja i sigurnosti djece,
- Redovito surađivati s roditeljima,
- Sudjelovati u stručnom usavršavanju putem predavanja i radionica,
- Sudjelovati u radu refleksivne grupe.

Uloga pedagoga:

- Sudjelovati u kreiranju plana izleta,
- Planirati i realizirati igre i aktivnosti djece,
- Praćenje tijeka realizacije i definiranje ishoda,
- Organizirati stručno usavršavanje za odgojitelje,
- Redovito surađivati s roditeljima u smislu informiranja,
- Vrednovati program mozaik pristupom (djeca, roditelji, odgojitelji),
- Suradivati s vanjskim institucijama u svrhu poboljšanja kvalitete programa,
- Voditi refleksivne grupe.

-

Uloga psihologa:

- Sudjelovati u planiranju i realiziranju aktivnosti,
- Praćenje tijeka realizacije i definiranje ishoda,
- Pratiti integraciju djece s teškoćama u realizaciji izleta,
- Sudjelovati u vrednovanju programa,
- Sudjelovati u radu refleksivne grupe.

Namjena i vremenik

Program je namijenjen djeci u petoj godini života do polaska u školu. Program će se realizirati u prirodi u području Stare Sušice. Provodit će se više puta u godini (jesen, zima i proljeće). Dužina svakog boravka u prirodi ovisit će o osobitostima skupine djece i njihovim potrebama.

Načini vrednovanja

Program će se vrednovati mozaik pristupom uz visoki udio participacije djece i roditelja u procesu vrednovanja.

PROFESIONALNI RAZVOJ ODGOJITELJA

Profesionalni razvoj odgojitelja usmjeren na cjeloživotno učenje omogućuje kontinuirano učenje i razvoj profesionalnih kompetencija. Posebnost svake odgojno obrazovne ustanove nameće potrebu prilagodbe stručnog usavršavanja stvarnim potrebama u praksi. U cilju kvalitetnije organizacije nužno je sustavno pratiti potrebe i tražiti načine pravodobnog odgovora na iste. Posebnosti svakog odgojno obrazovnog djelatnika, različite razine znanja, različite vještine i stavovi nameću potrebu personaliziranog pristupa koji omogućuje napredak svakog pojedinca sukladno njegovim potrebama. U organizaciji profesionalnog razvoja djelatnika važno je voditi brigu o integriranoj zadaći koja se odnosi na stjecanje novih znanja, razvoj različitih vještina i modificiranje ustaljenih stavova i navika. Obzirom na promjene koje se u praksi događaju nužno je omogućiti dostupnost suvremenih znanstvenih spoznaja i teorijska znanja povezivati s praksom. Razvoj vještina ima značajnu ulogu jer zahtjevi koji se nalaze pred odgojno obrazovnim djelatnicima iziskuju visoku razinu vještina kao što su komunikacijske vještine, vještine opažanja, vještine timskog rada, suradničkog učenja i sl. Profesionalni razvoj odgojno obrazovnih djelatnika treba rezultirati promjenama u stavovima i uvjerenjima zbog čega je naglasak na organizaciji edukacija koje omogućuju iznošenje stavova, sustručnjačku raspravu i propitivanje vlastitih uvjerenja. Zastupljenost različitih oblika ovisi o cilju i sadržaju. Prednost se daje modularnim edukacijama i zajednicama učenja koje omogućuju usvajanje novih znanja i vještina, te promjenu ustaljenih stavova i navika. Mogućnost primjene novog u praksi, te refleksija nakon provedbe daju dodatnu vrijednost profesionalnom razvoju stručnih djelatnika.

VREDNOVANJE ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA

Samovrednovanje je proces sustavnoga praćenja, analiziranja i procjenjivanja uspješnosti rada u kojem sudjeluju svi sudionici odgojno-obrazovnog procesa, i djeca i odrasli. Provodi se prema unaprijed utvrđenoj metodologiji i u skladu s dogovorenim kriterijima.

Profesionalno partnerstvo odgojno obrazovnih djelatnika omogućuje komunikaciju među djelatnicima. Zajednički promišljaju, realiziraju i evaluiraju odgojno obrazovni proces. Vrednovanje djece pridonijet će značajno kvaliteti vrednovanja kroz mozaik pristup vrednovanju. Uz djecu, odgojitelje i stručne suradnike vrednovanju odgojno obrazovnog rada doprinijet će i roditelji. Načini vrednovanja ovise o cilju i od osobi koja vrednuje odgojno obrazovni rad. Djeca će vrednovati svoj rad i rad vrtića kroz crtež ili intervju. Roditeljima će vrednovanje omogućiti anketni upitnici i intervju.

Važan element procjene je osposobljenost svih dionika za stalnu i kvalitetnu (samo)procjenu. Trajni rad na sebi s ciljem unapređenja osobnog i profesionalnog razvoja osigurava izgradnju primjerenog modela za djecu, kako bi se i ona osposobila za samoregulaciju vlastitog ponašanja te građenje kvalitetnih odnosa s djecom i odraslima, kao i za procjenu i samoprocjenu postignuća.

Vanjsko vrednovanje vrtića vršit će nadležne ustanove, primarno Agencija za odgoj i obrazovanje, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, te Ured za odgoj i školstvo Grada Rijeke.

Vrednovanje odgojno obrazovnog rada služit će:

- za zajedničku analizu učinka provedene prakse za djecu, roditelji i odgojno obrazovne djelatnike
- za evaluaciju, prilagođavanje, poboljšavanje kvalitete odgojnog pristupa radi formiranja zajedničkih kriterija,
- za konstruktivnu raspravu svih uključenih s ciljem unapređenja rada.

Ključna područja vrednovanja odnose se na prostor i materijalno okruženje, zdravstveno-higijenske uvjete rada i sigurnosti, timsku suradnju svih djelatnika, partnerstvo s obitelji te na suradnju s lokalnom zajednicom.

Vrednovanje i dokumentiranje programa vrše odgojitelji, stručni suradnici i ravnatelj u suradnji s vanjskim institucijama.

Načini vrednovanja:

- vođenjem pedagoške dokumentacije odgojne skupine: dnevne, tjedne i tromjesečne evaluacije

- izradom i prezentacijom polugodišnjeg i godišnjeg izvješća o radu
- dokumentiranjem i analizom postignuća djece, korištenjem foto i video zapisa, anegdotskih bilješki, dječjih radova, skala procjene, individualnih razvojnih mapa, individualnih obrazovnih programa za djecu s posebnim potrebama itd.
- provođenjem refleksije i samorefleksije svih odgojno-obrazovnih djelatnika
- mozaik pristup vrednovanju
- upitnicima za roditelje o zadovoljstvu provedenim programom